

Latweeschu Nwises.

Nr. 35.

Zettortdeenâ 1. September

1855.

Drucktds pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Korra-sinnas.

No tas lihds slehpt, jeb ar melleem pafauli peewilt; ar laiku tomehr nahf gaismâ, kas tumfiba tappis paslehpts. Tâ eet arri muhsu eenaidneekem, kas pehz ikkatras kauschanahs brihnum isleelijuschees, kahdus leelus gohda darbus effoht padarrijuschi, zil warren muhs effoht sakahwuschi, bet ka pascheem ne kas ne effoht kaitejis, bet pehz nu israhdahs, ka naw teesa un pawissam zittadi bijis. Mulki nu pahrgudri tahdu bahla-muttu isleelischanahs gan tizzedami leekahs peekrahptees un stahstidami zitteem ar no sawas gudribas peelee klahnt un tâ isnesf pafaul? brihnum leelu stahstu. Tadehl dasch labf ne gribb ir muhsu Nwifeshm tizzeht, kad pehz taisnibas stahsta, kahda ta leeta ihsti un pateesi bijusi; — waino katra wahrdu un pahrgudri sinn wissu zittadi isstahstih. Bet ka eet? Pehz japaleef ar sawu netizzibu un pahrgudribu kaunâ; jo tas laiks to gan israhda, kas irr melli, kas taisniba. Tâ tas atkal pafaulê bijis ar to sinnu no Sweäborgas. Kahdas leelus stahstus islaide eenaidneeki par to, zil ahtri un gudri tee scho muhsu stipru karrachstu effoht gluschi nopohstijuschi; effoht gluschi nodegguse, ar pulwera-pagrabu pahrsprahgschanu un ar winnu breefmigu schauschanu wifs effoht pagallam. Jaw pirmâ schauschanas deenâ ailaide sinnu us mahjahm, ka wissu nopohstijuschi un Kreeweem neisteizamu leelu skahdi padarrijuschi. Dhtrâ deenâ apsinnoja, ka no Seäborgas ne sinnas wairf — un ka Kreewi tiklai 1 matrohfi noschahwuschi un kahdus 10 saldatus

eewainojuschi, bet Kreewus pa tuhstoscheem effoht sakahwuschi. Mulki tizzeja, eenaidneeki gavileja, draugi bij behdigi. Kreewu Nwises nu gan skaidri isteize, kas bijis kas ne, bet eenaidneeki ne gribbeja tizzeht. Bet nu gan jaw israhdijees, kas bijis, un paschas Calenderu awifes dusmodamees par tahdeem melleem un kauschu peewilschanu, paschas itt skaidri taggad isstahsta, ka neeki bijuschi un pascheem par itt leelu kaunu un skahdi. Effoht gan nodegguschas ar to breefmigu schauschanu ar uggunigahm lohdehm, 17 krohna un 24 masu kauschu nammi; skahde leela, bet tâ jaw eet karrâ. Bet ko ihsti gribbejuschi, prohti tohs muhrus nopohstih un to stipru weetu panemt — to ne buht naw dabbujuschi, jo wissi muhri no klints almineem gudri taisiti stahw ka bijuschi. Bet kahds labbums tad nu eenaidneekem bijis? To warr redseht no tam, ka tee ne tohs 10, bet kahdus pahrs simts to fashautu noweddufchi ahstehnt us Gotlantes fallu; — zil tad nu buhs to, ko kuggôs ahstehs? Kursch sinn zil to noschautu juhreas dibbini paglabajuschi (jo tâ jelle kuggineeki sawus mirruschus glabba). Rakstijuschi, ka pee kuggem un laiwahm ne kahdu skahdi ne effoht redsejuschi, jo Kreewi ne warrejuschi trahpiht, bet nu raksta, ka tahs leelu-gabbalu laiwahs un jaunahs mohdes laiwahs tâ effoht maitatas ka ja-eet us mahjahm; 12 fashautas bombu laiwahs jaw ar dampfluggeem atpakkaf gahjuschas us mahjahm, gare Dahnu semmi eedamaf, un irr zittas us zella. Dascham leelanu kuggim arri effoht ko islahpiht, bet ihstais kauns Calendereem

par to ka teem til ne wissi tee warreni leeli-gabbali ar kurreem tahs leelas bombes un uggunigas lohdes schauj, schaujoht irr woi pahrsprahguschu luppataš, woi pahrsplihuschu, woi zaurumus dabbususchu, ta ka ne warrejuschi wairf schaut, bet bij ja-atstah-jahs. Sprantschu leeli-gabbali essoht sti-praki bijuschu, un Sprantschi taggad pahrsmeij un isfohbo Entenderus, schohs leelus flawetus meisterus. Nu wiss no jauna jawedd schurpu; tadeht scho gadd muhsu juh-râ leelas leetas gan wairf ne darrihs. Arri tas leelais fuggis ar 84 leeleem gab-baleem, kas pee Rihgas schahwees ar muhsu fkanstehm un leel. gabb. laiwahm taggad eedams us mahjahm, nonahzis Klaipehdê (Mehmekê) un no turrenes raksta, ka es-soht neganti saschauts. Deemschehl Enlenderi pee muhsu juhrmallahm wehl darroht tahdus paschus nedarbus un atkal pee Kursemmes juhrmallas Dunalkas sweijneeku zee-mu gluschu islaupijuschu, lihds beidsamam isplinderejuschi, un tad wissas ehkas node-dsinajuschu, ta ka nabbaga sweijneekem til-kai tee swahrki muggurâ palikkuschu! — Ta leela kauschanahs pee Balaklawas (Taktira tiltas) Atâ Augustâ breefmiga deesgan bijusi un mums essoht gan gruhiti gahjis. Enlenderi, Sprantschi, Sardinjeri un Turki tur ar leelu spehku stahwejuschi us lohti stipri apzeetinateem augsteem kalneem pee Tschernajas uppes (skattees lantfahrte). Kreewi nahkuschu pulksten Atrôs no rihta, dohmadami slegen usbrukt. Bet spijoni bij sinnu dewuschu un eenaidneeki tohs sagaidijuschu. Kreewi eesahloht ar leelu sturmi nahkdami pahre to uppi un pahre muhru tiltu eenaidneekus dsinnuschu atpakkal, pirmus kalnus un fkanstes panemdami, bet Sprantschi un Sardinjeri brangi turrejuschees, atnehmuschu to weetu atkal un dsinnuschu Kreewus atpakkal. Kreewi atkal no jauna teem to weetu panehmuschu, un buhtu labbi gahjis, bet deemschehl muhsu korpusa Generals Reads, darridams prett Gortschakowas pawehleschanu, gahjis par dauds ah-

tri us preekschu, pirmus muhsu ohtrais Generals Liprandis warrejees preekrete paligâ. So pa tam no Sewastopoles eenaidneekem til leels karra spehks nahzis paligâ, ka Kreewi ne warrejuschees turretees, bet zaur uppi un pa to tiltu bij ja-eet atpakkal. Kreewi kahrtusches ka lauwi, bet welti. Pahre uppi gahjuschi atpakkal un palikkuschu us saweem kalneem, gaididami lihds wak-karam lai nu eenaidneeki nahk pakkal, bet schee naw drihkstejuschi nahkt un palikkuschu sawôs kalnôs.

Skahde mums leela. Generals Reads, winna adjutants Braszkis un winna palihga Generals Weimarns turpat palikkuschu us platscha. Soldati gan lahgu lah-gahm gribbejuschi panemt sawa Generala lihki, bet tur til breefmiga kauschanahs bijuse, ka ihsta kaudse gullejuse schi weetâ. Wehl 8 Generali mums irr eewainoti ir 2 palkawneeki noschauti un kahdi 8 leelaki wirsneeki eewainoti. Wairak ka tuhft. eewainoti Kreewi palikkuschu kauschanas weetâ un no eenaidneekem nowesti us Konstantinopol. Pa wissam kahdi 3 woi 4 tuhft mums irr maitati. Ir Sardinjeru labbakais Generals noschauts, zitti saschauti, bet eenaidneeki wehl ne dohd sinnu, zil teem nomaitati. Dauds masak gan nebus. Tomehr mehds dabbususchu ko gribbejuschi, jo eenaidneeki, kas bij sataisijusches Malakowu bombardireht un ar sturmi panemt, no tam irr atkahrpuschees, un lihds schim ne zil pee Sewastopoles padarrijuschu. Zittadi mums eet labbi. S—3.

Notifikums muhsu angsti zeenita netaila Keisera Nikolaja Pawlowitscha I. dschwibas laika.

Preeksch diweem gaddeem Zuhl meh-nessi fastappahs netaila Keisers Nikolai pa Pehterburgas eelu braukdams pee Nikolajewa tilta lihka-rattus, kas lihki wedd; — bet — til weens weenigs zilweks tam

fahrkam eet pakkal. Keisers leel sawus rattus peeturreht un waiza, kas tas tahds, ko us kappeem wedd. Lihka weddejs atbild: „Rahds flimmu kohpeja usraugs.“ Keisers islahp no ratteem, nonemm sawu zeppuri, pahrmettahs krusstu preekschâ, un — eet patš lihkim pakkal. Laudis to redsedami — nu barreem skreen pee lihka ratteem un Keiseram eet pakkal. Kad nu Keisers pahr Nikolajewa tiltu bija lihki pahri pahrwaddijis, mettahs tas atkal krusstu preekschâ un zeppuri us galwu lihdams us teem laudim fakka: „Nu manni mihli es juhs luhgtu Kristigu darbu isdariht un scho nomirruschu lihds kappu weetinai pawaddiht.“ — To sazzijis aisbrauze Winni prohjam. C. F. S.

No Birschu muischas.

Mums schogadd lohti karsta wassara irr bij un eelsch 10 neddelahm mehs ne kahdu leetu essam redsejuschi. Wassareji bija labbi sanahkuschi un mums sohlija labbus auglus, bet karstâ saulê tee irr satruhkuschi; tiklai tahdâs laimigâs, weetâs, kur no laika us laiku labs leetus lihje, tur winni brangi stahw. Lohti agri wis palikke gattaws, jaw pirmâs neddelâs Zuhli mehnescha rudsi bija plaujami, bet mehs tiklai pussie ssam sanehmuschi prett pehrnaju gaddu. Saw preeksch Zehkabeem mehs sienus un linnus essam noplukuschi, un jaw taggad weetahm aufas un grillu plauj. Abbolus un dahrsa ohgas ne kur ne reds; kahposti un dahrsu saknes sawihtuschas, kartuppeles ween lustigi stahw un labbus auglus sohla; wehl ne reds ne kur kartuppelu sehrqu. Sawu seenu mehs essam labbi un ahtri sanehmuschi, bet masak ne ka pehrnajâ gaddâ. — Ur drudsi taggad pa gallam, bet wehdera sehriga nonahwe dauds zilweku, ihpaschi behrnus. — Pehrkons duhz gan drihs ikkatrâ deenâ, un mallu mallahm dsird ka eespehris, mahjas nodedsinajis un laukus un dahrsus

ar krusstu pohstijis. Wissu wairak tas notikke tai nakti starp 22. un 23. Mei, kur krussta kritte til leela ka labbas kartuppeles — laukus un dahrsus pohstidama. Dauds weetâs uhdens truhkst. zilwekeem un lohpeem. Nu eesahktâ August mehneschâ wehsaks laiks un leetus rahdabs — bet lauka augkeem par wehlu. Bet tomehr Deews mums dohs muhsu deenischligu maifi! L.

Tas pasuddis un atrasts behrnus.

Preeksch 3 gaddeem, wassarâ weens puisens 5 gaddu wezs no Birschumuischas Ansulahru mahjahm no gannibahm isfudde, kamehr mahte us kahdu azzumirkli to bija atstahjusi. Behrnisch bija kreklôs ween. Gan wissa walts to meklelama mekleja, bet wolti, to behrnu ne atradde un mahte gauschi un ilgi winnu apraudaja. Scho gadd laudis to behrnu atradde 3 juhdses no winna dsimtana. Winsch bija gandrihs pliks, jo kreklôs bija luppats. Mahte tappe atsaukta un winna to pasinne par sawu isfudduschu behrnu pee weenas rehtas, ko tas zaur apbruzzeschanu bija dabbujis, wehl mahjâs buhdams. Winnam bija leels wehders un azzis spehguloja. Winsch ne runnaja ar mehli bet tiklai ar sihmehm, tomehr winsch mahti sauze par memmin. Kur winsch pa 3 seemahm un wassarahm irr dsihwojis? Ur ko sawu dsihwibu us-turrejis? — To dabbusim dsirdeht kad behrnus atkal eemahzisees runnaht. Redseet, ka brihnischli Deews scho behrna dwehseli irr isglahbis no nahwes! L.

No wahju Awischn.

Pinnu Awises raksta tâ: „Eowise (flattees Patw. Awises Nr. 30, tur jaw no schi pilsata minnehts) irr jauks pilsatinsch ar 2800 eedsihwotajeem, kahdas 15 juhdses no

Pinnu pilsata Elsinworfes pee juhrmal-
las, kas tai 1745tā gaddā zelts un no zitt-
fahrtigas Sweedru Rehnineenes (wezzōs lai-
kōs Pinnu semme Sweedreem peederreja)
Lowise to wahrdu „Lowise“ — dabjuja.
Schis maš, lohšch pilsatinsch andelejahs
lihdš schim ar fahli un bija baggats. Tai
Stā Zuhli muhsu eenaidneeki to lohšchu
ne wainigu pilsatinu pelnu tšchuppē fadefsi-
najušchi — un tohs nabbaga kautinus bes
maises un pajumta pamettušchi. Rahds pa-
steljons, kas no Lowises pilsata us El-
sinworsi brauze un to nodedsinaschanas
wehsti atnesse, raudaja tihri no schehluma par
teem nabbadsineem; jo tuhłstofchi zilweki
ahrā no pilsata isbehguschi rohkas schnaug-
dami raud, redsedami sawu mantu ugguni
aišejiam. Aridsan winnu lohšchais Deewu
nams pelnu tšchuppā sagrausts. Woi schihs
newainigas, ruhktas assaras ne kahps us
debbesim?! — Woi tee irr kristigas tautas
gohda darbi?! — Ak wai!!! —

E. F. S.

Sluddinaschanas.

Baldones Sunderu fainneekam Jah-
min Sunderam isfagti, tai nakti no Stā us 6to August,
dwi sirgi:

1) 8 gaddus wezs, tumšchi behrs ar garrahm treh-
pehm un pakka kahjai pahrpłihšis nags, kahdus 50
rubl. fudr. wehrtš.

2) 10 gaddus wezs, gaišchi behrs ar gaišchahm
trehpehm, kahdus 45 rubl. fudr. wehrtš.

Tas, kas schohs sirgus usrahbihs jeb kahdas šai-
bras sinnas par teem, pee Baldones pagasta-teesas dohs,
dabbuhs 10 rubl. fudr. pateizibas matfas. 1

Pee Fr. Lukas Jelgawā warr dabjuht:

Diwreis 52 bihbe' es stahsti preešch Kahlam un mah-
jahm. Ar šaišahm bihbehm pušchloti. Latweeschu walloda
pahzelti no A. Leit an. * Matfa 40 tap.

Gahjeja zeffch us laimu, jeb tā nabbaga kalplašch par
turrigu tohr u warr palist? Stahłhts no Kahrka Decempalga.
Matfa 8 tap.

Grahmatneeku preešch, jeb astoni stahsti kas pahstubbina
us Decwa zeffkem štaigah. No Wahju wallodas pahrtulotki
no Jelmeneetu mahzitaja Eiberfeld. Matfa 23 tap.

Kapeiku grahmatinas no Amburges.

Nr. 1. Eepreezinahs semneekš. Arram un fehjam.
Dahrga laita behdas. Diwi dšeešmas, behrneem udbšeeahst.
Kahdi wezzehwu wahrdi. Jekka rahditajs. Matfa 8 tap.

Nr. 2. Nabbaga gaspashcha Dahrtete. Mahrtina Luttera
grahmata, sawam mihtam j behlinam Anšnam rashiita.
Matfa 8 tap.

Nr. 3. 4. Diwidšemit diwas šautas garrigas dšeešmas,
no Luttera, Ermanna ic. Matfa 12 tap.

Kristigas basnijas stahstu grahmata, Kahlam un
mahjahm par šwehtu mahzibu apgahdata, ar blidchm pušch-
lota un ar Kallweru grahmatu deebribas sinu no Wahju
wallodas pahrtulotota. Matfa 30 tap.

Mahrtinsch, tas Bandineekš, kas sawa fainneeka padohmu
šausšams, pats par fainneetu irr palizšio. Matfa 30 tap.

Pukku-kurwihtš. Šauts stahstš to ihpashchi jauneksem par
derrigu mahzibu un labbu preešch-sihmi Latweeschu walloda
pahrzehle A. Leit an. Matfa 30 tap.

Epreddiku grahmata us wišahm šwehtahm deenahm
pa wišsu gaddu, apgahdata no diweem mahzitajem. (Hesse-
berg — Alexander.) Ohtra drifka. Matfa 2 rubl. 20 tap. 2

No Krohna Leelas-Seffawas pagasta-teesas tohp
wišsi tee, kam kahdas taišnas parradu prašišchanas
buhtu, pee ta leelas Seffawas nomirrušcha fainneeka
Krišchjana Lauze no Eigeņu mahjam, — usaiži-
nati, pee šaudeschauas sawas teefas, sawas prašišchanas
tanni 22. Septemberi f. g. pee schihs teefas peeteiktees un
šawas peerahdišchanas peenest.

Tik pat ar tohp wišsi tee, kas tam peeminneekam no-
mirrušcham fainneekam parrada irr, usaižinati, pee
šrahpes dubbultas matfaschanas, tohs parradus nolittā
terminā šajc peedoht.

Krohna Leelas-Seffawas pagasta, 27. August 1855.
Nr. 710.

Peeschelajš: J. Tabak.
Teefas Prihw. Fromann.

Tas sirgus, kas Dohbeles muišchā lihdš schim it-
gaddus tai 13tā September deenā irr noturrehtš, šho
gadd, Schihdu šwehtu behk, taps turrehtš tai 12tā
September deenā.

Dohbeles muišchas walbišchana. 2

Drithw drulleht.

No juhrmallas-gubernements augšas walbišchanas pušes: Oberlebrer G. Blaeſe, Jenfor. Jelgawā tai 1. Septbr. 1855.

No. 261.

Latweefchu Nwischu

Nr. 35.

peelikkum s.

1853.

Deewa zekki.

Bij wez wihriensch, tas bshitwoja atschkirts no jitteem laudim tweentula weeta. Tas patz waffarad laikâ preeksch sawas buhdinas sehdedams ap-paksch sewi dohmaja ta: — Nu jau gan ilgu laizinu pasauli dshitwoju, bet ne esmu redsejis, ta pareisi te wiffas leetas eetu un Deewa zekki atkashin labbi un taisni buhtu. — Ar schahdahm dohmahm puhledamees wihrs aismigge un sawadu fapni redseja. Winnam likkash, ta bals no debbesim atskannedama us winnu faktoht ta: »Zekkes, Jahni, un staiga par schahs pasales behneem; es tewim rohbischu Deewa zekkus. — Bij nu jazekshs, siflis janemm un jaect taisni prohjam leela filla eekschâ, tas preekschâ bij. Ne jif ilgi, tab jaw wezzais bij apmalbijees un ne sinnaja wairis, kury greestees: nabbags raudeht pazehle balsi pehz paliga fauldams. Tab arri kahds sweschs wihrs peestahjash winnam, tas fakta: »Nahz mannim lihds, jo weens ne warresi zur scho meschu jektu atrast. — Muhfu Jahnis preezigs jaunu beedri eeraug un nu drohschi tam dohdahs pakka. Sem waktara winni nah pee weenas mahjas; fainneeks winnus mihli sweizinajis, labbi meelo un arri nakts mahju dohd, fazzidams: man schodeen leela preeku-beena. Mans kaiminsch man ilgi bij nikns naidneeks, bet nu winsch ar manni salihjis un par apstiprinashanu sawas mihlestibas man dahwinajis scho selta bikkeri. — Nahkofschâ rihâ tam labbam zilwekam Deewa swehtibu wehlejuschi muhsu wezzais ar sawu zekka-beedri aiseet; bet patlabban wezzais reds, ka winna beedris to selta bikkeri no skapja pasleppen isnehmis sawa maifa eebahsch. Wezzais par tahdu blehdibu apskaitees jaw gribb bahrtees, bet ohtrs fakta: Kluffsi! tee irr Deewa zekki. Pa tam useet zittu mahju; bet te fainneeks jaw bij negants ffohps zilweks, tas lammadams un lahdedams tohs nepatihkamus weesus wiffabi ismehdeja un nizzija. »Te muins palishchanas naw! nohrattisim tohs

pihschlus no sawahm kahjahm un eefim tahlaf. — Ta fakta beedris; bet pirms aishgahje tam pascham fainneekam eeschinko to brangu sella-bikkeri. — Ko tu nu darri isfauzash wezzais. Bet ohtrs pirkstu pee muttes lizzis, fakta: Kluffsi, tee irr Deewa zekki! — Sem waktara atkal pee zittas mahjas nahkuschi, fainneeku gan atrohd labbu un laipnigu, bet wiffai nostummuschu un behdigu. Nabbadsinsch schehlojash, ka ar wiffu sawu puhliu netwarroht us preekschu tikt; nelaima pahr nelaimi wirsa krihtoh, weenu gabbalu pehz ohtra jaw effoht pahrde-wis, ka tikkai sawu dshitwi pawilkt, bet wis iwelti! Taggad ne effoht ne kas atlizzees wairis, kaween schi sagruusi wezza buhdina, kur bads un truhkums ween effoht eekschâ. — Deews gan palihdsehs! — ta beedris to wihru preezinaja; bet aiseedams winsch nehme swezzi, un ta nabbaga zilweka buhdinu aishdedsinaja, ka leelas leesmas eedeggahs. Ne dohd Deews! ko tu darri? wezzais eekleedsahs un gribb tahs leesmas apdsest: bet beedris atkal fakta: Kluffsi, tee irr Deewa zekki! — Treschâ waktara winni nahze pee kahda zilweka, tas labbi gan winnas usnehme, bet tas patz bij weenumehr bahrgs un skahs un ta aish dshikahm dohmahm mehms palizzis, ne kahdu labbu wahrdinu us winneem nerunnaja; — tikkai sawu masu dehliu winsch brishscham apmihloja un laipnigi ar winnu forunnajash, jo tas bij winnam weenigs behrs. Kad winni ohtra rihâ aishgahje, tad fainneeks fakta: Es patz juhs ne warru patwaddiht; bet mans dehliensch juhs palaidihis lihds uppei, kur laipa eet pahri, — bet luhdsami peeluhkojeet, ka tam behnam nenoteek ne kahda skahde. — Deews winnu gan pasargahs! — beedris fakta un wihram rohtu wehl dewis aiseet. Kad nu nahze pee ta schaura laipina, kur appakschâ uhdens straume burbuledama wahrijash, tad tas puishts gribbeja atpakka greestees, bet ta wezzischa beedris fakta: Eij ween papreekschu! Kad nu paschâ widdâ bija, tad winsch to behrnu fanehme aish pakaufcha un pazehlis

eestweede uhdenš dšilkomōš. Nu wezzaiš netwarreja
 wairš walbiteš. Tu fafohdamš lekuliš, tā
 wiŋŋŋ eebrehaš: nu teefham labbaš eš gribbu
 dšilkā meŋhā baddu mirt, nekā ar tewi wehl weenu
 ŋohli ŋohpā eet. Tee eŋŋohŋ Deetwa zeŋki, ko tu man
 rahdi —? Tu mello! Brauz eŋli ar tetweem mel-
 leem! — Bet redŋi tatwu brihnumu! Paŋŋu laiŋ
 taš beedriš irr paŋrwehŋŋŋ par engeli, debbeš gai-
 ŋŋumš no wiŋŋŋa ŋpihd un wiŋŋŋŋ ŋalka: Klaufeš,
 Zahni! Taš biŋkeriš, ko eš tam labbam žiltwekam
 atrachmu, bij ar nahtweŋŋaŋlehm aptraipihŋš: wiŋŋŋŋ
 ŋlohpš žiltweš no ŋha biŋkera ŋetwim nahtwi dŋerš
 par algu ŋatweem grehkeem. Taš nabbağš wihrš
 aŋkal ŋatwu no degguŋŋu ehku uŋtaiŋiŋš un pa teem
 pelneem atradihš leelu mantu, žaur ko wiŋŋŋa wiŋ-
 ŋa behdaš jo prohŋam beigŋeš. Un wehl! Taš
 žiltweš, ka behrnu uhdeni noŋlihŋinaju, irr leelš
 grehŋineekš, un wiŋŋŋa behrŋš, ko wiŋŋŋ aplam
 luttinaja, peeaubŋš buhtu par negantu ŋleptawu pa-
 lizziš. Bet taggað ta behrna nahtwe tehwa ŋirdi
 lohŋiŋš uš atgreŋŋanu no grehkeem; un paš taš
 behrŋš augŋaš debbeš-mahŋaš nu irr paŋar-
 gahtš no wiŋŋeem grehkeem. — Lihdŋ ŋŋim tu ne-
 warreja ŋapraŋt Deetwa gudribu un taiŋnibu, kaš pee
 wiŋŋŋa zeŋkeem redŋama; redŋi, taggað tu žittāš no
 ŋŋeem Deetwa zeŋkeem dabbužiš ŋapraŋt. Eij
 nu un paŋemmoŋeš preekŋŋ ŋatwa Deetwa un ne-
 dohma wiš, ka wiŋŋŋŋ ko aplam darritu. — Ar
 ŋŋeem wahrdeem taš engeliš paŋudde. Bet wez-
 žaiš no ŋapna ušmohdeš ar paŋuŋtiatu ŋirdi gaŋje
 mahŋaš un prett Deetwa nekurneja wairš. —

Mihlee laŋŋitaji! Staŋŋiŋŋŋ irr wezš un ta
 mahŋiba arri irr wezža, jo wiŋŋŋ Deetwa wahrdi
 weenlihŋŋ ŋŋo mahŋiba dohd. Ušŋŋŋir ŋŋaba
 grahmatu 17, 7. 9., tur ŋtahtw ŋŋee wahrdi: Woi
 tu Deetwa apŋlehtuš paðohmuš warri atrakt, war-
 reŋi tu ta Wiŋŋuwarrena pilnibu attapt? Wiŋŋŋŋ
 irr augŋtaš ne tā debbeš, ko warri tu darriht?
 Dšilkakš nekā elle, ko warri tu ŋinnaht? Garrakš
 nekā ŋemme ŋatwā mehra, un plattakš nekā juhra.
 Žeb laŋŋi aŋkal Dahw. dŋeem. 36, 6. un 7.: At
 ŋungš, taiŋniba ŋtahtw tāpatt, tā ta ŋtipra Deetwa
 kalni, tatwaš teefāš ka leeli dšilkumi. Žeb ŋlatteš
 aŋkal Jeŋ. 55, 8. un 9., Mannāš dohmaš ne irr
 juŋŋu dohmaš, un juŋŋu zeŋki ne irr manni zeŋki,

ŋalka taš ŋungš. Jo itt tā ta debbeš augŋtaŋa irr
 nekā tā ŋemme, tā irr manni zeŋki augŋtaŋi ne tā
 juŋŋu zeŋki, un mannaš dohmaš ne tā juŋŋu doh-
 maš. Žeb mahŋeš to paŋŋu no Pahtwila Reem.
 gr. 11, 33—36; At dšilkumš teħš baggaŋibaš un
 gudribāš un Deetwa atŋiŋŋŋanāš! Žiŋ ne-iðmanni-
 jamaš irr wiŋŋŋa teefāš, un ne-iðdibbinajami wiŋŋŋa
 zeŋki! Jo kuŋŋŋ irr paŋinniš ta ŋunga prahtu?
 Žeb kuŋŋŋ irr biŋiš wiŋŋŋa paðohmadeweŋš? Žeb
 kuŋŋŋ wiŋŋŋam paŋreekŋŋ dŋerš, ka tam taptu at-
 maŋŋahtš. Jo no wiŋŋŋa un žaur wiŋŋŋu un
 eekŋŋ wiŋŋŋa irr wiŋŋŋa leetaš. Wiŋŋŋam
 gohdš peederr muŋŋŋi. Amen. — Tāpatt wehl
 daudŋ tahtu wahrdu warretu iðlaŋŋiŋt no ŋwehtaš
 Biŋbeleš, kaš wiŋŋŋi mahŋa, ka Deetwa zeŋki irr wiŋŋŋi
 lohŋi gudri un ŋwehti, ka wiŋŋŋŋ irr brihniŋŋŋiŋš
 paðohmā un leelš darriŋŋanā. — Bet, mihtaiš
 laŋŋitaiš, lai irr ŋŋi mahŋiba wezžu wezža un ŋwehta
 un lai iŋkatš žiltweš pee ŋatwaš paŋŋaš dŋihtweš to-
 dabbu redŋeht, ja tiŋkai gribb ŋatwaš azziš attweht
 pee io, ko Deetwš rahda: — tomehr ŋaŋalka ta
 patte mahŋiba wehl deetwšgan natw apzerreta un al-
 laŋŋŋ laudim ŋažell preekŋŋa, kað ŋŋinni paŋaulē
 tā eet, ka meħš ar ŋatwu iħŋu prahtinu netwarraŋ
 gallu no redŋeht. Tahdōš laiŋōš meħš taggað dŋi-
 hwojam. Irre karŋŋ, irr baðš, irr truhtumš gan-
 drihŋ wiŋŋŋur: weetahm ŋatw dŋiŋd, ka aŋkal breeŋ
 miġa ŋehrga zeŋkaš. Tad nu gan doŋŋš labš ŋa-
 twu galwinu krattidamš patš appaŋŋŋ ŋetwi ŋalka:
 Deetwš ŋinn, tā wehl buħš! Nu teefham, Deetwš
 ŋinn. Un kað nu tatwš Deetwš ŋinn, deħŋ kam
 wiŋŋŋŋ tahtu gruhtu ŋlohu taggað par wiŋŋŋu pa-
 ŋauli leek naht, tað wiŋŋŋŋ arri labbi ŋinn, tā un
 kað wiŋŋŋŋ wiŋŋŋa ŋŋaħš behdaš no mumš at-
 greŋŋŋš un tahtu gallu darrihš. Žerrefim ween.
 mihtee lautini uš to Deetwu, kaš ŋatwā leelā walŋi
 wehl neko natw paŋrŋŋattiješ, un kaš arri peħž ŋa-
 waš augŋtaš gudribāš un peħž ŋatwaš leelāš ŋŋeh-
 laŋŋibaš no žiltweku launuma ŋinn labbumu iðweŋt.
 Tee laiŋi taggað gruhti, bet kaš toħš laiŋuš walba,
 taš wehl natw peekuffiŋŋ ŋatwā ŋpehtā, neðŋ ŋatwā pa-
 ŋlehtā gudribā par nerri palizziš, un atkahteeš
 no mumš un muħš aiðmirŋt, to wiŋŋŋŋ arri neðar-
 riħš; jo wiŋŋŋŋ patš irr ŋažžijiš: eš pee žumš buħ-
 ŋŋu iðeenāš lihŋŋ paŋaulēš gallam. Taš patš lai

irr muhsu zerriba un stipra palauschana behdu la-
idòs, Jesus Kristus, muhsu Rungs an Pchitaja!
Gr.

Ro pateciba un mihlestiba padarra.

Kad kahds deewabihjigs mahzitajs to
Ewangeliumu spehzigi pasluddinaja, tad
besdeewigi laudis miss-wiffadu wallodu un
sliktu flawu no winna islaide pasaulè. Bij
isrunnahts tà: lam mahzitajs sawu rohku
dohdoht, tas tuhlin essoht winna tihkla ee-
wilktòs, tà ka apburts, un ne warroht wairòs
wallà tikt; wiswairaf krohd sineeki un mu-
sikanti, tahdi kas krohgòs dschrejeem us-
spehleja, dusmojahs pahr winnu. Echo is-
runnu tahds musikants kahdureis dsirdejis,
lahdeja un swehreja, ka mahzitajs winnam
neko ne padarrischocht; winsch eeschoht win-
na spreddiki klausitees. Seewa tam to
leedse, bet par welti. Winsch aischgahje us
basnizu. — Mahzitajs tai swehtdeenà run-
naja spehzigi un ar leelu mihlestibu. Bei-
dschoht winsch sazzija, ka par winnu essoht
tà isrunnahts, ka schis ar sawu rohku oh-
tram sawu tizzibu warroht eedoht. Winsch
wehlejoht, kaut winnam tahds spehks buhtu,
jo winsch essoht gauschi laimigs un sweh-
tigs eeksch Jesus sadraudseschanas, ka winsch
tad labprahht eetu zaur wissu pasauli no
mahjas us mahju, katram rohku dohdams,
ja winsch tà preeksch Deewa walstibas ko
warretu pelniht, — bet winsch wairaf ne
spehjoht ka ween grehzineekus luhgt un pa-
mahziht no Kristus pusses, lai leekotees sa
lihdsinatees ar Deewu. — Musikanta firòs
no spreddika un scheem wahrdeem tà tilke
sagrabhta, ka tas gluschi klus aiseet us
mahju, nonenim no seenas sawas pihjoles
un tahs zehrt us semmi, tà ka seewa war-
ren satruhstahs. Wihrs nu sawu musi-
kantu ammatu, ar ko tas pa krohgeem pel-
nijahs, atstahje, usnehme muhrneeku am-
matu un palikke deewabihjigs zilweks un

mihksch Deewa behrens. Seewa wihram ne
palikke pakkat un usnehme arr to schauru
zellu.

Kapehz par mahzitajeem tif dauds teef
runnahts un winnu wahrði tà apsmeeiti?
— Atbildi tu, kas tu tà daudsreis essi
smehjees pats. — Jesus-laikà tee Wariseeri
bij tahdi laudis, kas winnu, to ihstenu
mahzitaju, lammaja: par wellu wirtsneeku,
wihna-plihtneeku un grehzineeku-draugu;
muhsu-laikòs schee laudis wehl naw wis
ismiruschi, tahdu wehl irr wissu pasaulè
pilna. P. U.

Zif ne useet leelà pilssehtà.

Wihnes leelam pilssehtam ar 380 tuhfto
scheem zilweekeem irr leels wehders, un wajad-
sigs seemà lohiti leelask rahns. Wihnes pils-
sehtà, (tas irr Estreikeru keisera galwas
pilssehts, un stahw us Dohnawas uppes-
krasta), weenà paschà gaddà, no Imo No-
wember 1806 lihds 1807, irr nokauti un
apehsti: 66 tuhft. wehersch, 21 tuhft. gohwis,
75 tuhft. telli, 47 tuhft. aitas, 120 tuhft.
jehri, 71 tuhft. zuhkas.

Pee dauds gallas wajadsigs arri dauds
maises. Tapehz irr istehriti 487 tuhft.
pubri bihdeletu miltu un 408 tuhft. p. rupju
miltu.

Pee labba kummosa arri labbi flahpst,
tapehz irr isdserti 522 tuhft. mehri wihna,
674 tuhft. mehri allus.

Kas labbi ehd un labbi dserr, tam arri
patihlahs siltà istabà dschwocht. Tapehz
irr isdedsinahs: 281 tuhft. assis mallas
un 156 tuhft. pubri akminu ohgtu.

Zif dauds warr useet weenà pilssehtà.
Un tatschu dasch tahdà pilssehtà buhs ne
ehdis wallarà apgullees; un dascham buhs
lohgi tà aischalluschi bijusch, ka gandrihs
nebuhs warrejis zauri redseht.

Arri dasch pee pilna galda sehdedams
ne buhs warrejis ehst dehl behdam un

firdehsteem; un daschâ ar dahrgu wiĥnu
peepilditâ bikkeri buĥs daschas affarinas
eekrittuschas.

Ne wiſſi laimigi, kas pee pilna galda
un ar dahrgu wiĥnu peepildita bikkera fehſch
un ſſltâ iſtabâ dſiĥwo; arri ne wiſſi nelai-
migi, kas mello maiſi un ſklaidro uhdeni
dſerr. Zo laimiga ta Deewabihjiiga firde,
Lurrai peeteel, ja tai irr ehdeens un dſeh-
reens un apgehrbſ peĥz taĥs firſnigas pa-
ſemmigas luhgſchanas: „Muĥſu deeniſchku
maiſiti dohd mums ſchodeen.“

E. W—g.

„Slawejeet to Kungu wiſſi pagani un teizeet winnu wiſſi landis.“

(Reem. 14, 11.)

To Peſtitaju ſlawejeet
Zell wiſſa paſaule!
Ka warrenam tam talpojeet
Zell katra diwehſele!

Cepreezaites juĥs jiltweki

Kas klaht un tahlumâ,
Un nahzeet driĥſ tab muddigi
Pee Jeſus gaiſchuma.

Juĥs kriſtitee, tad nahzeet klaht
Pee ſawa glahbeja,
Neweens juĥs warr tâ meerinaht,
Ka Jeſus miĥſliba.

Nahz, Juĥds, ar ſawu deĥlu ſchur
Pee Nahzareeneri.

Us Dahwid' krehſlu fehſch wiſch tur; —
Wairs zittu ne gaiſi.

Nahz, Turks, atſtahji Muâmed;
To wiltus praweeki,
Nahz Kriſtus augſtu Majasteet'
Apluhſoht tizzigi.

Zu Araber', jell ahra' nahz
No ſawas baltas telts,
Eij Deewa nammâ pecluhgt ſahz
To, kas til augſti zelts.

Nahz Tatars un tu Kirgiſi'
Pee Deewa Deĥla arr;
Zas irr, koſ peenemm miĥligi
Un ſwehtu darriht warr.

Zu nabbags, melnais wehrgu wiĥrs
Nefſ ſawu gruhtumu
Pee Jeſus ſchurp; pee ta irr meers
Un dohs tew ſpirgtumu.

Juĥs ſweſchas tautas Awrika,
Zell drohſchi ſteidſetees
Pee Peſtitaja gaiſchuma
Un leeztees kriſtitees.

Juĥs laudis, kas Amerika
Wehl meſchds mahjojeet,
Zell nahzeet Kriſtus ſklaidribâ
Un winnam talpojeet.

Zu Labradoras Eſkiſmo
Pee tew irr aufſis un bads.
Nahz lai tew' Jeſus apgaiſmo;
Wiſch tewi barrohs patſ.

Zell winna balſi klaufaites,
Juĥs Greenlants ſautini;
Pee Jeſu wiſſi greeſchaites,
Wiſch ſauz juĥs miĥligi.

Pee winna, iſtahnſ ſaulites
Nahz wiſſa paſaule!
Zo wiſch griĥb wiſſas diwehſeles
Weſt debbeſ dſiĥwoſle.

E. W—g.

Leeluppe un uppite.

(Lihdſiba.)

Us maſu uppite, kas pſawas ſpirbſina
Zeiz lepni leeluppe, kas garru zellu gahja:
„Ziſ neeziga tu eſſi man pee ſahneem
Zaws goĥds un ſpeĥſs ziſ wahjſch un plahnſ no
plahneem
Bet rau! ſahds ſpeĥſs irr mannam uhdenim,
Zas kuggus nefſ par juĥdſchu ſimtenim
Eſ eſmu platta, dſilla, teizama
No wiſſeem zeenita un biſſtama.“ —
„San teesa,“ atbild upp', „tu eſſi tahda;
Bet eeſahkums taſ tawu dſimti rahda;
Zo ſlattees tur, kur eſſi zehluſees,
Zu arri maſa eſſi kam nu tâ uſpuhtees?!“

Zâ zilwekſ dasch no ſemmas ſahrtas zehlees
ſeppojahs.
Ka warde — (braĥſus, tautu, zilti aiſmirſi) —
uſpuſchahs!
E. F. S.

Br i h w b r u t t e c h t.

No juhrmallas-gubernements augſtas walbiſchanas puſſes: Oberlehrer G. Blaeſe, Jenſor. Feigawâ tai 31. Auguſt 1833.

No. 262.